

REFERAT DE APROBARE

pentru proiectul de hotărâre privind Programul pilot Vinerea Verde - Vasluiul circulă

Propun aprobarea unui program-pilot prin care transportul public local din Municipiul Vaslui să fie gratuit pentru toți călătorii în fiecare zi de vineri, în perioada 1 decembrie 2026 - 31 martie 2027. Măsura urmărește să transforme investițiile deja realizate în mijloace de transport moderne într-un serviciu folosit mai frecvent de vasluieni și să furnizeze date reale pentru îmbunătățirea traseelor și a orarelor.

Situația care justifică inițiativa

Municipiul Vaslui dispune de troleibuze și autobuze moderne, precum și de infrastructura publică realizată cu efort financiar semnificativ. În același timp, observațiile directe asupra exploatarei curente indică numeroase curse cu grad redus de ocupare. Menținerea acestei situații înseamnă utilizarea sub potențial a investițiilor și păstrarea dependenței de autoturismul personal.

O zi săptămânală de acces gratuit poate elimina bariera primei încercări. Cetățenii care nu folosesc în prezent transportul public pot verifica, fără cost, traseele, timpul de deplasare și confortul noilor vehicule. Programul nu este conceput ca o gratuitate permanentă, ci ca un experiment local limitat în timp, măsurabil și reversibil.

Obiectivele programului

- creșterea gradului de utilizare a transportului public local;
- atragerea unor călători care folosesc în prezent autoturismul personal;
- identificarea traseelor și intervalelor orare cu cerere reală;
- valorificarea flotei și infrastructurii publice deja existente;
- reducerea traficului, a necesarului de parcare și a emisiilor generate de deplasările urbane;
- fundamentarea viitoarelor decizii privind traseele, frecvența și politica tarifară.

Durata și întinderea măsurii

Programul este propus pentru perioada 1 decembrie 2026 - 31 martie 2027, în fiecare zi de vineri, pe toate traseele locale operate de S.C. Transurb S.A. Vaslui pe raza municipiului. Perioada permite parcurgerea procedurii de transparență decizională și oferă un număr suficient de zile de testare, inclusiv în condiții de iarnă și în luni fără sărbători numeroase.

Gratuitatea se acordă tuturor persoanelor, fără documente justificative. O limitare la anumite categorii ar reduce caracterul de campanie publică și ar complica aplicarea și controlul.

Impactul financiar

Aplicarea programului nu înseamnă că bugetul local va suporta valoarea nominală a unui bilet pentru fiecare urcare în vehicul. O parte importantă a costurilor serviciului- personal, exploatarea flotei, infrastructura și cursele programate - există și în prezent, deoarece vehiculele circula indiferent de gradul de ocupare.

Impactul bugetar trebuie determinat pe baza veniturilor tarifare care nu se mai încasează în zilele de vineri și a eventualelor costuri operaționale suplimentare generate de creșterea cererii. Compensația va fi acordată numai pe baza evidentelor verificabile ale operatorului, în limita creditelor bugetare aprobate și fără supracompensare, potrivit Contractului de delegare și Regulamentului (CE) nr.1370/2007.

Monitorizare și criterii de evaluare

Pentru ca măsura să producă informații utile, operatorul va raporta lunar date comparabile cu o perioadă de referință. Raportarea va urmări cel puțin:

1. numărul de călători, defalcat pe trasee și intervale orare;
2. veniturile tarifare neîncasate și costurile suplimentare efective;
3. gradul de încărcare, punctualitatea și eventualele situații de supraaglomerare;
4. sesizările călătorilor și rezultatele unei evaluări privind intenția de utilizare ulterioară a serviciului.

La finalul perioadei, continuarea programului va putea fi decisă numai dacă raportul arată o creștere relevantă a utilizării și un cost justificat pentru fiecare călător suplimentar atras.

Temeiul juridic și administrativ

Legea nr. 92/2007 permite autorităților locale să acorde facilități pentru încurajarea transportului public, cu asigurarea finanțării prin mecanismele contractului de delegare. În municipiul Vaslui, gratuitatea propusă va completa temporar Contractul de delegare nr. 11/2026 și va fi evaluată distinct la finalul perioadei pilot.

Propunere

Față de cele prezentate, solicit adoptarea proiectului de hotărâre și aprobarea Regulamentului Programului - pilot «Vinerea Verde - Vasluiul circulă». Inițiativa oferă administrației o metodă prudentă de a testa cererea reală, iar cetățenilor ocazia de a redescoperi transportul public local în condiții moderne.

INIȚIATOR:

Ionel Sandu

Coordonatorul consilierilor locali AUR din cadrul Consiliului Local al Municipiului Vaslui